

Landskap: Blekinge Upptecknat av: Olav Jansson
 Härad: Bräkne lfd. Adress: Jernavägs Kullikra
 Socken: Öjehult Berättat av: Karl Johansson
 Uppteckningsår: 1934 Född år 1886 i Öjehult

Uppteckningen rör

Vintergatan som väderleksmärke ----- sid. 1-2.
Veckoträkningen och genvädesleken ----- " 3-6.
Tyden och wäskens juldratten och juldagen --- " 7-8.

8 sidor.

Vintergatan som väderleksmärke.

Man kunde spå väder efter vintergatan. Det brukte göras det, och då kunde man säga: "Ja, vi får en liden vinter tillgå i år." Det skulle vara i september, då luften är klar. Vintergatan eller vinterbröken, som de säges, går i nordost och mot sydväst. Så är den luf, till den kommer mitt på timmaralot, sen grenar den sig. Man ser lula vintern i september. I den september till jul råbena de man på det lula skyet, efter jul och mot framtiden på båda grenarna. På somliga ställen av vintergatan är det klart och där är det många skärnor; på andra ställen är den mörk och där är det inte så många skärnor. De skärnorna är tjusa och klara bli det kallt väder, där det är mörket bli det mildt. På så sätt kan man i september se,

4506

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2
Lundant väder skall bli under hela vintern genom
att se hur de ljusa och de mörka delarna ligger på
vintersgatan. Här var en gammal kvinna, Tuga-
Lina, som var ute varanda löst och tillade på vinter-
gatan, och hon var mycket säker.

Veckoräkningen och genväderlekken.

3

Veckebalet börjar den 6 april med 13:e vecke. Och slutar när veckebalet gått in började de på med vårbrevet. De började med att köra och reda till jorden. Var det gällt väder i Linné (10:e) vecke så satte de potaten då. Våråren ville de så tidigt, vanligtvis i Linné (9:e) vecke. Då sådde de också havre. 8:e vecke kallades Kunta-veckan. Då var far alltid rädd för att så eller sålla för då väcks inte någonting. I 7:e vecke var det havre sådd på markerna här uppe. Mossapotaten satte man i 6:e vecke och då sådde man också korn. Det 6-radiga kornet sådde man i 5:e vecke och in mot midsommar för det väcks ryshigt fort. Med 6:e och 5:e vecke var vårbrevet Lunda-veckan. Sen fläddes man björkeburk och gärdade om gärdsgår-

darna till midsommari. - Så brukte man säga,
att göken kommer i timme- och gal i minne
veckor. Men i så gal han i timme, och det har vi
aldrig hört för. Sen hör han, tills han får se den
första höstacken.

Veckebudet på hösten börjar den 6 okt.
med 13:e vecke. På hösten såddes de inte efter
veckorna, men de skulle så på våren för annars
blev såden maskig. I veckebudet på hösten räknas
de man ut, hur vädret skulle bli i de motsvaran-
de veckorna på våren, vecka för vecka och dag för
dag. Men då får en skriva upp, hurdant vädret är
i veckorna på hösten. Där brukte teckna upp det
i en liten bok. Och så skulle vädret bli likadant
på våren. De dagar det snöade eller regnade på
hösten skulle det regna på våren. Rimefrost betyd-
de också regn, så om det blev rimefrost i vecketa-

let på hösten, så blev det regn på våren i motsva-
rande rätta. Om det var klart och vackert svälde,
så skulle det bli omslag, och likadant skulle det
bli vid samma tid på våren. Så, det var ju av
stor betydelse, om man kunde veta, hur vädret
skulle bli på våren, när man skulle så. "Du ska
så råa, när det ryker (=när jorden är torr), och korn,
när det dymper." Bunkade de säga. Du ville aldrig så
korn utom när det regnade! Du det gamla giftet och
provade kornet. Ja kramade de det i landen,
och när det inte ville ligga stilla i landen utan
kipp och ködde sig, då skulle de så. Men låg det
stilla, skulle de ^{inte} så. - Gustav Johansson och jag
pratade om det för ett par år sen, och han hade nog
vare en 80 år nu. De sa också, att en skulle så
korn, när eurbuskarna kyker om våren. Det bruk
te vara bra kommarke. - Midsommars och jul

skulle vara lika efter genvädersteken, så de gamla.
Se, de räknade med, att det var luften och jorden,
som gick runt så, att det som varit i oktober
kom tillbaka i april. Det hade gått den banan
på ett halvt år.

Allt det här har jag hört av min far,
Johannes Persson, som var 82 år gammal, när
han dog 1931. Han var bonde här.

7
4506

Alfbladet, Bl.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

Sydor och märken julnatten och juldagen.

Om det blästa julnatt, så att frukt-
träden skalades, så skulle det bli bra med frukt
det året.

4506

Linda Johansson

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

Bleklinge
Birkens rd
Ojshult
Maj 1934Ber. Paul Johansson
född 1886 i Ojshult

När de hade varit i kyrkan juldagen,
så skulle de skynda sig hem, för den som kom
först hem skulle få fört i bärgat.